Lainvalmisteluosasto
Lainsäädäntöneuvos Ville Hinkkanen

OM 28/41/2015
9.5.2016

**Eduskunnan lakivaliokunnalle**

# Oikeusministeriön lisävastine hallituksen esityksestä 1/2016 vp annettujen lausuntojen johdosta (sakkojen korottaminen)

**Sisällys**

1 Yleistä ..... 1
2 Sakkojen käyttöalan laajentaminen ..... 2
3 Rikollisuuden kustannusten oikeudenmukainen jakaminen eri osapuolten kesken ..... 4
4 Johdonmukaisuus ja suhteellisuusperiaate edellyttävät muiden seuraamusten korotuksia ..... 6
5 Rikollisuuden ehkäisy ja liikenneturvallisuus ..... 7

Oikeusministeriölle on toimitettu aikaisempien lausuntojen lisäksi rikosoikeuden apulaisprofessori Sakari Melanderin ja rikosoikeuden professori Jussi Tapanin lausunnot. Seuraavassa esitetään oikeusministeriön kannanotot lisälausunnoissa esitettyihin huomautuksiin.

## 1 Yleistä

**Oikeusministeriö** katsoo edelleen, että hallituksen esitys tulisi hyväksyä oikeusministeriön aikaisemmassa vastineessa (26.3.2016) esitetyin perustein. Kuten vastineessa todetaan, perustuslakivaliokunnan lausunto on kriminaalipoliittisesti tärkeä ja selventää merkittävästi sitä valtiosääntöoikeudellista ja valtiosääntöoikeudellisiin näkökohtiin nojaavaa kriminaalipoliittista kehikkoa, jonka rajoissa rikosoikeudellista seuraamusjärjestelmää tulee ja voidaan kehittää. Oikeusministeriö korostaa, että perustuslakivaliokunta on todennut perusteita voitavan muotoilla mietintövaliokunnassa ja antanut nimenomaisesti lakivaliokunnan tehtäväksi arvioida, onko esitykseen sisältyville rikosoikeudellisen seuraamusjärjestelmän muutosehdotuksille esitettävissä perusoikeusjärjestelmän kannalta hyväksyttäviä perusteita (PeVL 9/2016 vp, s. 6).

Vastineessa esitetyt lisäperusteet ovat kriminaalipoliittisia ja vastaavat perustuslakivaliokunnan asettamia reunaehtoja. Perusteiden kriminaalipoliittinen luonne *todetaan myös asiantuntijoiden lausunnoissa*. Esitys täyttää siten perustuslaista johtuvat vaatimukset ehdotetun sääntelyn hyväksyttävyydestä.



| Käyntiosoite | Postiosoite | Puhelin | Faksi | Sähköpostiosoite |
|---|---|---|---|---|
| Kasarmikatu 25<br>HELSINKI | PL 25<br>00023 VALTIONEUVOSTO | 02951 6001 | 09 1606 7730 | oikeusministerio@om.fi |

## 2 Sakkojen käyttöalan laajentaminen

Apulaisprofessori **Melander** pitää sinänsä selvänä, että sakkorangaistus on ja sen tulee olla varsin käyttökelpoinen vaihtoehto vankeusrangaistukselle, ja sakkorangaistuksen kehittämisessä on tällöin kysymys rikosoikeudellisen seuraamusjärjestelmän yleisestä kehittämisestä, jonka suhteen perustuslaki ei aseta tiukkoja rajoja tai jonka kontrollointi ei ole ollut perustuslain säätäjän tarkoituksena (s. 4). Melander toteaa päiväsakkoa koskevan lainsäädäntöhistorian osoittavan, että sakkorangaistuksen kehittäminen lyhyen vankeusrangaistuksen vaihtoehtona on kriminaalipoliittisesti hyväksyttävä ja kannatettava tavoite, mutta kehittämisen on tapahduttava aidosti seuraamusjärjestelmän kehittämiseen liittyvästä syystä (s. 5). Melander ei kuitenkaan pidä hallituksen pyrkimystä "todellisena" tai "aitona" (s. 5, neljäs kappale).

> **Oikeusministeriö** kiinnittää valiokunnan huomiota siihen, että Melander katsoo oikeusministeriön tavoin esitetyn käyttöalan laajentamista koskevan perusteen olevan kriminaalipoliittinen.
>
> Oikeusministeriö toteaa, että kysymys hallituksen pyrkimysten todellisuudesta tai perusteen aitoudesta on perusteen hyväksyttävyyttä koskevan arvioinnin kannalta vailla merkitystä. Esitetty peruste on objektiivinen: ehdotetuilla korotuksilla voidaan arvioida olevan vastineessa esitetyt vaikutukset.

**Melander** katsoo, että esitys olisi tullut valmistella huomattavasti perusteellisemmin ja ehdotettua korottamista ja sen tasoa olisi tullut perustella huomattavasti laajemmin ja syvällisemmin ja ehdotetun lainsäädännön vaikutuksia arvioida tästä näkökulmasta. Olisi tullut myös toteuttaa muutoksen arviointi preventiivisen tehon näkökulmasta.

> **Oikeusministeriö** toteaa, että esityksen kriminaalipoliittisia vaikutuksia on esitettyjen lisäperusteiden osalta arvioitu riittävällä tarkkuudella vastineessa. Sakkojen käyttöalan osalta vastineessa on osoitettu ne rangaistuksen määräämistä koskevat osaratkaisut, joita laajentaminen koskee, ja eritelty oikeustilastojen perusteella rikoksia, jotka voivat tulla erityisesti kysymykseen. Tätä tarkempaa rangaistuskäytännön ohjaamista lain esitöissä ei voida tältä osin pitää perusteltuna.
>
> Myös preventiivisestä tehosta on esitetty arvio. Rikoslainsäädännön ennaltaehkäisevä vaikutus riippuu rangaistusuhan lisäksi myös kiinnijäämisriskistä ja rankaisemisen todennäköisyydestä.

**Melander** toteaa, että sakkorangaistuksen suhde teon moitittavuuteen ja sakkorangaistuksen ankaruus suhteessa muihin seuraamuksiin määrittyvät päiväsakkojen lukumää-

rän kautta. Ehdotetut muutokset koskevat kuitenkin päiväsakon rahamäärää, ja Melander pitää erikoisena, että rahamäärän korottamisen ajatellaan vaikuttavan käyttöalaa laajentavasti. Melander katsoo, että jos tarkoituksena olisi aidosti sakkorangaistuksen käyttöalan laajentaminen, tulisi kiinnittää huomiota pikemmin päiväsakkojen lukumäärään kuin päiväsakon rahamäärään ja ottaa laajemmin käyttöön rangaistusasteikkoja, joihin sisältyy sekä sakonuhka että vankeusuhka. Melanderin mukaan myös säätämällä tietyille rikoksille päiväsakon lukumäärän vähimmäismäärä voitaisiin korostaa tekojen moitittavuutta ja sitä, että tuntuva sakkorangaistus voi toimia näissä rikoksissa vankeusrangaistuksen vaihtoehtona.

**Oikeusministeriö** toteaa, että käyttöalan laajentamisessa on kyse ennen kaikkea sakon ja ehdollisen vankeuden välisestä rajanvedosta rikoksissa, joiden asteikkoon sakko jo sisältyy.

Rangaistussäännökset, joiden rangaistusasteikko sisältää nykyisin vain vankeusuhan, koskevat pääsääntöisesti vakavia rikoksia, joiden enimmäisrangaistus on vähintään neljä vuotta vankeutta. Hallitus ei esitä, että sakosta tulisi näiden rikosten keskeinen rangaistuslaji. Törkeimpien rikosten osalta päiväsakon rahamäärän korottaminen vaikuttaa kuitenkin vastineessa kuvatuin tavoin sakolla tehostetun ehdollisen vankeuden ja ehdottoman vankeuden (ml. yhdyskuntaseuraamukset) väliseen rajanvetoon.

Törkeälle liikenneturvallisuuden vaarantamiselle (rikoslain 23 luvun 2 §) ja törkeälle rattijuopumukselle (4 §) on muun muassa oikeuskäytännön yhtenäistämiseksi ja rikosten eri törkeysasteita koskevien rangaistussäännösten välisen suhteellisuuden varmistamiseksi säädetty erityinen päiväsakkojen lukumäärää koskeva asteikko. Tämän sääntelyratkaisun laajentaminen muihin rikoksiin sakon käyttöalan kasvattamiseksi ei ole perusteltua. Erillisten sakkoasteikkojen säätäminen tässä tarkoituksessa johtaisi tarpeettomaan kasuistisuuteen ja seuraamusjärjestelmän monimutkaistumiseen.

Oikeusministeriö kiinnittää lisäksi huomiota siihen, että sakkorangaistusten ankaroittaminen korottamalla päiväsakkojen lukumääriä Melanderin ehdottamalla tavalla johtaisi sakon muuntorangaistusten pidentymiseen. Tämä ei ole kriminaalipoliittisesti tavoiteltavaa.

Professori **Tapani** katsoo, että viittaus kriminaalipoliittisten vaikutusten muotoutumiseen oikeuskäytännössä jää hyvin avoimeksi. Tapani pitää ongelmana sitä, että tuomioistuimen pitäisi arvioida rangaistuslajien subjektiivista ankaruutta uudella tavalla. Tämä johtaisi pahimmassa tapauksessa siihen, että rangaistuksen määräämisen perusta ei olisi tekojen moitittavuus, vaan yhä enemmän se, miten tuomitut kokisivat erilaiset rangaistusmuodot. Jos lainkäyttäjälle siirrettäisiin vastuuta sakkorangaistuksen käyttöalan

laajentamisesta, se johtaisi Tapanin käsityksen mukaan rikosoikeudellisen laillisuusperiaatteen näkökulmasta ennakoitavuutta vaarantavaan tilanteeseen.

**Oikeusministeriö** toteaa, että hallitus ei esitä muutettavaksi rangaistuksen määräämistä koskevan päätöksenteon perusteita. Rangaistus määrättäisiin edelleen rikoslain 6 luvun säännösten mukaan. Hallitus ei myöskään ole esittänyt, että sakkorangaistuksen subjektiiviseen ankaruuteen kiinnitettäisiin aikaisempaa enemmän huomiota. Päiväsakon rahamäärä määräytyy sitä koskevien säännösten mukaan, ja rahamäärän kohtuullisuus on määritelty lainsäädännössä. Korottaminen ei siten muuta järjestelmään liittyvää ennakoitavuutta.

Sitä vastoin sakkorangaistuksen kokonaisankaruuden tosiasiallinen muutos vaikuttaa tilanteessa, jossa sakon ankaruutta arvioidaan suhteessa muihin rangaistuslajeihin. Kuten hallituksen esityksessä 44/2002 vp todetaan, esimerkiksi valinta sakon ja vankeuden välillä perustuu rikoksen moitittavuuden ja rangaistuksen ankaruuden väliseen vertailuun. Kysymys on puhtaasta mittaamisratkaisusta, joka tehdään 6 luvun normien ja tunnusmerkistöstä ilmenevien erityisten mittaamisperusteiden ohjaamana. Kun sakkorangaistusten kokonaisankaruus muutoksen johdosta kasvaa, päädytään lajinvalinnassa aikaisempaa useammin sakkorangaistukseen tapauksissa, joissa nykyisin tuomittaisiin ehdollista vankeutta.

**Tapani** katsoo, että seuraamusjärjestelmää ei pidä kehittää siten, että sakkorangaistuksen korottamista käytetään mahdollisena välietappina yhdistelmärangaistuksien kehittämisessä.

**Oikeusministeriö** toteaa, että seuraamusjärjestelmä sisältää jo nykyisin useita seuraamusmuotoja, jotka muodostuvat kahden eri seuraamuslajin yhdistelmästä (ehdollinen vankeus ja sakko, ehdollinen vankeus ja yhdyskuntapalvelu, ehdollinen vankeus ja valvonta, rikoslain 6 luvun 10 §). Kriminaalipoliittisesti on varsin perusteltua, että yhdistelmäseuraamusten käyttöalaa pyritään vastineessa kuvatuin tavoin laajentamaan siten, että seuraamusjärjestelmä aiheuttaa tuomituille mahdollisimman vähän haittoja.

## 3 Rikollisuuden kustannusten oikeudenmukainen jakaminen eri osapuolten kesken

Apulaisprofessori **Melanderin** mukaan vastineessa esitetty perustelu ilmentää käytännössä yksinomaan hallituksen esityksessä jo esille tuotuja fiskaalisia perusteita. Melanderin mukaan ongelmalliseksi perustelun tekee, että rikollisuudesta aiheutuvien kustannusten jakautumiseen kohdistuvaa muutosta perustellaan hänen mukaansa edelleen yksinomaan talouden laskusuhdanteella, julkisen talouden alijäämällä ja julkisen

talouden sopeuttamisohjelmalla eli fiskaalisilla perusteilla ilman, että painopisteen muuttamiselle olisi esitettävissä kriminaalipoliittisesti tai rikostorjunnallisesti hyväksyttäviä perusteita ja näihin liittyvää käytännön tarvetta.

Melander toteaa lisäksi, että oikeusministeriön perustelu vaikuttaisi ikään kuin olettavan, että kysymys olisi poikkeusoloissa toteutettavasta väliaikaisesta toimenpiteestä ja rahamääriä tulisi laskea taloudellisen tilanteen parannuttua. Melander katsoo olevan varsin selvää, että vastinemuistiossa esitetty peruste ei ole todellinen eikä sitä näin voida pitää hyväksyttävänä.

Myös professori **Tapanin** mukaan kustannusten oikeudenmukaisen jakamisen kriteerejä ei pidä tulkita laajentavasti ja katsoo, että perustuslakivaliokunta näyttäisi asettaneen hyvin ankarat soveltamisedellytykset kustannusten jakamista koskevalle arvioinnille.

> **Oikeusministeriö** korostaa, että perustuslakivaliokunnan mukaan rangaistusjärjestelmän yleisesti tunnustettuna tavoitteena on paitsi rikosten ehkäiseminen, myös rikosten ja rikollisuuskontrollin aiheuttamien kärsimysten ja kustannusten minimoiminen ja niiden oikeudenmukainen jakaminen eri osapuolten kesken (PeVL 9/2016 vp, s. 5).
>
> Oikeusministeriö toteaa, että esitetyssä kustannusten jakamista koskevassa perusteessa on kysymys yleisestä rikollisuuteen liittyvää kansantalouden resurssien jakautumista koskevasta oikeudenmukaisuudesta. Kansantalouden vaikeudet koskevat koko yhteiskuntaa, mukaan lukien uhrit, rikoksentekijät ja muut veronmaksajat. Kun koko yhteiskunnan kyky vastata rikollisuuden kustannuksista heikentyy, on pidettävä oikeudenmukaisena, että rikoksista tuomitut vastaavat kustannuksista nykyistä suuremmalta osin itse. Kysymys siitä, kuinka suurelta osin muu yhteiskunta osallistuu rikollisuudesta aiheutuvien kustannusten rahoittamiseen, on mitä suurimmassa määrin kriminaalipoliittinen.
>
> Kyse ei siten ole ensisijaisesti julkisesta taloudesta, vaikka kustannusten jakaminen tapahtuukin käyttäen välineenä julkiseen talouteen sisältyviä sakkotuloja. Oikeusministeriö kiinnittää lisäksi edelleen huomiota siihen, että julkiseen talouteen sisältyvät erät muodostavat vain pienen osan rikollisuuden yhteiskunnallisista kokonaiskustannuksista.
>
> Vastineessa on muotoiltu perustuslakivaliokunnan asettamissa puitteissa niitä reunaehtoja, joita noudattaen kustannusten jakamista koskevaa harkintaa on sakkojen osalta mahdollista tehdä.

**Melanderin** mukaan ei ole hyväksyttävää sälyttää rikoksentekijälle rahamääräisten rikosoikeudellisten seuraamusten osalta enemmän kustannuksia kuin muiden rikosoi-

keudellisten seuraamusten osalta. Keskeisten tavoitteiden tulee koskea kaikkia seuraamuslajeja eikä vain rahamääräisiä seuraamuksia. Muutos johtaisi Melanderin mukaan tavoitteiltaan epäjohdonmukaiseen seuraamusjärjestelmään. **Tapani** kiinnittää puolestaan huomiota siihen, että kustannusvastuun jakamisesta kantaisivat ylivoimaisesti suurimman osuuden tieliikennerikoksiin syyllistyneet kansalaiset.

> **Oikeusministeriö** toteaa, että tavoitteen toteuttamisen osalta on otettava huomioon myös rikoksentekijöiden maksukyky. Esimerkiksi vuonna 2014 ehdottomaan vankeuteen tuomituista henkilöistä noin 50 %:lla käytettävissä oleva tulo oli alle 10 000 euroa vuodessa (alle 833 e/kk; Tilastokeskus), 21 prosenttia ansaitsi tai sai tulonsiirtoja verojen jälkeen alle 417 euroa kuukaudessa. Kustannusten jakamista koskevaan kriminaalipoliittiseen tavoitteeseen voidaan siten vaikuttaa ennen kaikkea sakkoa koskevien säännösten avulla.
>
> Oikeusministeriö toteaa lisäksi, että liikennerikokset muodostavat merkittävän osuuden rikollisuuden yhteiskunnallisista kustannuksista. Esimerkiksi liikennerikosten osuus rikollisuuden aineettomista vahingoista oli Oikeuspoliittisen tutkimuslaitoksen laskelman perusteella vuonna 2013 noin puolet (Rikollisuustilanne 2013, s. 456—458).

**Tapanin** mukaan kustannusten jakamiseen on suhtauduttu oikeuskäytännössä nihkeästi. Tapani viittaa ratkaisuun 2011:84 (ään.), jossa oli kysymys petosrikoksen liittyvästä erehdyttämisestä ja uhrin selonottovelvollisuudesta. Tapanin mukaan ratkaisu tarkoittaa, että mahdollisten petosrikosten uhriksi valikoituville luonnollisille henkilöille ja oikeushenkilöille voidaan vyöryttää rikollisuudesta ja sen kontrolloinnista syntyviä kustannuksia vain poikkeuksellisesti.

> **Oikeusministeriö** huomauttaa, että sakkorangaistusten korottaminen ei ole ristiriidassa ko. ratkaisusta ilmenevän periaatteen kanssa. Rikosten uhrit vastaisivat jatkossa entistä pienemmästä osuudesta rikollisuuden kustannuksista.

## 4 Johdonmukaisuus ja suhteellisuusperiaate edellyttävät muiden seuraamusten korotuksia

Apulaisprofessori **Melander** toteaa, että [korotetut] rahamääräiset rikosoikeudelliset seuraamukset saattaisivat olla johdonmukaisia toisiinsa nähden, mutta niiden asema rikosoikeudellisen seuraamusjärjestelmän kokonaisuudessa muuttuisi (s. 8, kolmas kappale). Melanderin mukaan myös kohtuullisuutta koskeva näkökulma on hallituksen esityksessä ja oikeusministeriön vastinemuistiossa pitkälti sivuutettu.

> **Oikeusministeriö** viittaa edellä jaksossa 2 lausuttuun. Esityksen nimenomaisena tarkoituksena on muuttaa sakon asemaa seuraamusjärjestelmän kokonaisuudessa siten, että sakon käyttöala maltillisesti laajentuu.

Kohtuullisuuden osalta ministeriö viittaa hallituksen esityksen sivuun 5, jonka mukaan kohtuullisuus on määritelty laissa, eikä sitä tarvitse sakkoa määrättäessä erikseen harkita. Esityksen sosiaalisia vaikutuksia on arvioitu hallituksen esityksen sivuilla 20—21.

*Perustuslakivaliokunta on lausunnossaan nimenomaisesti todennut, ettei ehdotettu sääntely ole oikeasuhtaisuuden näkökulmasta ongelmallinen (PeVL 9/2016 vp, s. 6).*

Professori **Tapani** toteaa, että yhteisösakon asteikon korottamista puoltavat tutkimustulokset eivät merkitse, että koko sakkojärjestelmää koskevalle ehdotukselle olisi löydetty sitä tukeva lisäargumentti.

**Oikeusministeriö** toteaa, että vastineessa yhteisösakon korottamista on arvioitu ennen kaikkea suhteessa päiväsakkojen korottamiseen, ei päinvastoin. Päiväsakkoja esitetään korotettavaksi vähemmän kuin yhteisösakon asteikkoa, koska yhteisösakon korottamista puoltavat lisäksi moitittavuuteen liittyvät seikat, kuten Tapani on lausunnossaan kuvannut.

## 5 Rikollisuuden ehkäisy ja liikenneturvallisuus

Apulaisprofessori **Melander** katsoo, että rikollisuuden ehkäisyyn ja liikenneturvallisuuteen liittyvä oikeusministeriön vastinemuistiossa esitetty perustelu ei ole todellinen. Melanderin mukaan se, että ehdotuksella saattaa olla olematonta hieman merkittävämpää rikollisuutta ennaltaehkäisevää vaikutusta, ei myöskään voi olla riittävä ja hyväksyttävä peruste. Melanderin mukaan muutoksella tulisi olla tuntuvaa preventiivistä vaikutusta, jotta sen mahdollista hyväksyttävyyttä voitaisiin edes ajatella (s. 9, kolmas kappale). Melanderin mukaan perustelut sisältävät lisäksi argumentatiivisen ristiriidan. Myös **Tapani** kysyy, millä perusteella sakkokertymän voidaan olettaa olevan lasketun kaltainen, jos ihmiset eivät syyllistyisi jatkossa yhtä laajamittaisesti rangaistavaan menettelyyn. Rikollisuuden määrän laskiessa myös valtiolle sakkoina kerättävä määrä jäisi oletettua alhaisemmaksi.

**Oikeusministeriön** käsityksen mukaan jos Melanderin lausunnossa tarkoitettu tuntuva preventiivinen vaikutus asetettaisiin korotusten edellytykseksi, muuttuisi rikosoikeusjärjestelmän kehittäminen tosiasiallisesti mahdottomaksi. Kuten professori Tapani toteaa, rationaalinen keskustelu rikoslain käytön oikeusvaltiollisista rajoista edellyttää, että keskustelijat ja päätöksentekijät sitoutuvat sellaiseen käsitykseen, että kielletyn toiminnan kuvauksella ja siihen liitetyllä rangaistusuhalla oletetaan olevain jonkinlaista normatiivista ja empiiristä vaikutusta ihmisten käyttäytymiseen.

Oikeusministeriö toteaa, että sakkotuloihin liittyvä vuosivaihtelu on huomattavaa, eikä tulojen tarkka arviointi etukäteen ole mahdollista. Kuten

hallituksen esityksessä todetaan (s. 19), ei korotusten aiheuttamia vaikutuksia rikollisuuden määrään ole yleensä mahdollista havaita suoraan viranomaisten tietoon tullutta rikollisuutta koskevista tilastoista.

Oikeusministeriö korostaa, että valtioneuvosto on sopinut Helsingin yliopiston Kriminologian ja oikeuspolitiikan instituutin kanssa, että instituutti toteuttaa jälkikäteisen arviointitutkimuksen, jossa tarkastellaan korotusten vaikutuksia rikoskäyttäytymiseen ja sakkojen lukumääriin.

**Tapani** on oikeusministeriön kanssa yhtä mieltä siitä, että liikenneturvallisuuteen panostaminen on yhteiskunnallisesti erittäin tärkeää. Tapani toteaa myös, että rikosoikeudellisella sääntelyllä on tietynlainen merkitys turvallisen ja sujuvan liikenteen takaamisessa. Tapani pitää kuitenkin hyvin ongelmallisena ajatusta siitä, että tieliikenteessä normeja rikkovien katsottaisiin nimenomaan sakkorangaistusten korottamisen avulla osallistuvan entistä laajemmin liikenneturvallisuuden parantamiseen. Tapanin mukaan ennen kuin esitetään väite siitä, että norminrikkomiseen syyllistyvien liikenteenkäyttäjien pitää osallistua suuremmalla panoksella kustannusten jakamiseen, pitäisi pohtia huolellisesti, millä tavalla tieliikenteen teknologisilla ja fiskaalisilla ratkaisuilla edistetään liikenneturvallisuutta.

**Oikeusministeriö** korostaa, että perustuslakivaliokunnan mukaan (PeVL 6/1998 vp, s. 2/I) seuraamussäännösten perustetta voidaan pitää hyväksyttävänä, jos tarkoituksena on parantaa liikenneturvallisuutta ja suojata siten kaikkien liikenteessä olevien henkeä ja terveyttä. Perustuslakivaliokunta on myös nimenomaisesti pitänyt liikenneturvallisuuden suojaamista painavana yhteiskunnallisena intressinä, joka liittyy perusoikeutena turvattuun oikeuteen henkeen ja terveyteen (PeVL 6/1998 vp). Mahdolliset muut liikenneturvallisuutta parantavat toimet ovat tästä esityksestä riippumattomia. Hallitus pyrkii parantamaan liikenneturvallisuutta myös esimerkiksi tieliikennelain kokonaisuudistuksella, jota valmistellaan liikenne- ja viestintäministeriössä.